

V luči vere

RAFAEL

I ljubimo
svoj dom!

Glasiło jugoslovanskih izseljencev
v Belgiji, Franciji, Holandiji, Nemciji.

Uredništvo: Heerlen, Gasthuisstraat 3, Holandija.
Štev. 9.

SEPTEMBER 1931

Izdajejo: Slovenski izselj. duhovniki.
Leto I.

DELAJSKO PLEMSTVO.

Plemiči, plemenitaši, princi, princesinje, grofi, grofice, baroni in baronice in drugi, kakor se že imenujeje, so igrali veliko vlogo v zgodovini. Bili so obično bogati, veleposestniki, uživali velik ugled in spoštovanje, so imeli velik vpliv v javnem življenju in zavidljivo moč med ljudstvom. Iz njihovih krogov so izhajali vojvode, vladne osebnosti in celo sami kralji in cesarji. Ti so vladali narode in države, skrbeli za njihovo blagostanje in napredek, jih branili, vodili v boj zoper sovražnike in drugo. Bili so cvet naroda in njegov ponos. Kako je tuintam plemstvo degeneriralo, propadlo, postalo nezmožno za vsako delo, tlačilo podložne narode in vasi in rodbine, se bahalo s „plavo krvjo“, ki jim teče po žilah, obubožalo in izumrlo, o tem tu ne govorimo.

Zanimivo je čitati kaj poročajo zgodovinarji o izvoru, začetku teh plemiških oseb in rodbin. Na primer med slovanskimi narodi. Možeje, družinski očetje, rodbinski poglavarji, ki so se odlikovali po svoji moči, neustrašenosti, viteštvu in junaštvu v boju, po svoji plemenitosti učenosti, modrosti, bogastvu, so jeli kmalu uživati pri sosedih in znanih, pri sorodnikih, bližnjih in oddaljenejših okoličanih, vedno večji ugled, spoštovanje, si pridobivali vedno večji vpliv, vlado in gospodstvo. Tako je dobil narod svoje boljarje, odličnjake, vojvode, plemiče, svoje kneze, gospodarje in vladarje. Bilo so to res možeje in žene, rodbine in družine, ki je živel v njih plemenit duh, bili so pravi boljarji, ki so bili vredni, da so postali tudi vojvodi v boju in vladike nad ljudstvom.

Mnoge novodobne države plemičkega naslova v javnosti več ne priznavajo in de dajejo plemičem nikakih političnih predprav, dasi se plemiči sami, kolikor jih je preživelo teške politične in gospodarske krize zadnjih stoletij, tako radi trkajo na svoja plemenita prsa ter se ponašajo s svojimi plemiškiimi naslovi in grbi.

V Ameriki igrajo vlogo plemičev ondotni milijonarji in mljarderji, ki se morejo ponašati z enakim in še večjim ugledom in vplivom, kakor plemiči po starem svetu. Znane so dolarske princezinje onostran luže, ki se pulijo za njihovo roko poleg raznih odličnih, učenih in uglednih ženinov od vsepovsod kaj radi tudi potomci pravih plemičev po Evropi, brez strahu, da bi njihova neplemenita kri ne onečastila njihovega odličnega pokolenja. Denar je sveta vladar in se mu klanja tudi plemstvo.

Strmeli pa boste, ko vam zapišemo, da ima tudi delavski stan med seboj plemiče. in Niso ravno tako redko sejani. Ne mislimo tu raznih propalih plemičev, ki so prišli na nič in si morajo služiti kruh kot navadni najnižji težaki, tudi ne plemičev, ki so morali ob državnem udaru zapustiti dom in

domovino in jim v tujini ni ostalo potem ko so potrošili s seboj prinešeni denar drugega, kakor da si poiščejo zaposlenja ob pomanjkanju boljših službenih mest kot navadni delavci. Mislim tu na delavske dušne plemiče, na krepostne in plemenite duše med delavskim stanom ki več veljajo dostikrat v očeh modrih ljudi in tudi še posebno v očeh božjih, kot pravi zgoraj naslikani plemiči. Take plemiče srečavamo tudi po naših slovenskih, jugoslovanskih kolonijah, med našimi ljudmi, ki so zapustili dom in se naselili v upanju na boljši kruh po raznih državah, in tako tudi po Franciji. Časih so ti naši plemiči in te naše plemkinje skriti po kolonijah, kakor skrite vijolice spomladi na vrtu, časih so pa tudi izpostavljeni javnosti, kakor luči na svetilniku, so javno in splošno znani, priznani spoštovani in cenjeni, se vesele velikega ugleda, občudovanja, in širijo blagodejen vpliv blizu in daleč.

Poznamo osebno lepo število takih delavskih knezov in kneginj, princev in princezinj. Evo vam jih par, vzetih ne iz kraljestva pravljic, ampak iz resničnega življenja.

Vrli Jože, to vam je fant od fare. Sedem let je že minulo, kar je ostavil dom in domovino v upanju, da ga bolje plačano delo v tujini postavi na trdne noge, mu prihrani tisočake, se potem on vrne z njimi nazaj v domovino, si tu kupi primerno kmetsko posestvo, si poišče življenjsko družico med hčerami svojega naroda in si tako ustanovi prihodnost. Ni pa še pozabil zlatih življenjskih nauk, ki mu jih je ponavljala mati, tista dobra, skrbna mati, ki po pravici pravi o njej, da je dobra kakor medena potica, in pa, ki si jih je zapomnil v šoli, podane od vaškega učitelja in blagega kateheta. Ali ste ga že videli pijanega! Se mu zdi škoda teško prisluženih frankov, da bi jih razmetaval brez potrebe. Gre v gostilno. Pa da bi tam plačeval cele „ronde“! Se ne da pregovoriti. In da bi napajal sladke, hinavske in zvite in grdo bolne vlačuge, ki love po gostilnah neizkušene fante in raože, da žive na njihov račun ter jim poberejo denar in jim oropajo poštenje in zdravje! Mu ne pride na misel. Večkrat se srečamo. Pa smo ga vselej veseli: mlad je, zdrav, močan, čvrst in dobre volje. „Ves čas, kar sem tu, je povedal, nisem ob nedeljah in praznikih čez 6 krat brez opravičljivega vzroka opustil božje službe.“ Klobuk doli pred takim fantom!

„Zenil se ne bom v tujini,“ modruje Jože.

„Nočem domačih deklet. Niso našega rodu, ne znajo našega jezika, ne po našem gospodinjiti in so velikokrat le ostanek domačih fantov. Pa tudi naših deklet nočem, ki so zrastle v koloniji. Jih preveč poznam. Je navjveč takih ki ne znajo družega, kakor stati pred zrcalom, se lišpati in hoditi v družbi kavalirjev po kinih in plesiščih ter oblizovati slaščice.“

Pa je naložil pridni Jože lepe denarce na hranilno knjižnico. Še par let, pa bo moder, veren, in skrben gospodar lepe domačije v Slovenji. Bog ga živi, tega boljarja, tega princa in pa princesinjo, ki si jo bo izbral za nevesto ter mu blagoslovi bodočnost.

Mežanova mama. Nočemo reci: gospa. Tega naslova bi tudi sama ne marala. Saj jo poznate, kako je skromna. Štajerka je, mati petih otrok, kar je precejšnje breme za sedanje gospodarsko neugodne čase, zlasti še, ker mož ne služi prida. Pa govori mama: kar pošlje, Bog, sprejmemo. Otroci so vsi zdravi, lepo rejeni in snažno oblečeni in družina dobro shaja. Bolje, kakor mnogotera druga, kjer gospodar prinese domov večjo plačo in so brez otrok. Veliko dela ji da družina, vrt in živali v hlevu. Pa vse ponaredi pravočasno. In ima čas, da je brez izjeme vsako nedeljo in praznik pri rani sveti maši, ko snivajo njene sovrstnice še sladke sanje v mehki postelji, potem pa več ne dobe časa za cerkev. Še v delavnike smukne časih k jutranji božji službi..... „V kinu se nisem bila nikoli. Tudi gledališča ne poznam od znotraj. Pa vse eno živim in sem zadovoljna. Celo za sprehod od nedeljah mi ni. Ostanem doma in varujem otroke, in sicer ne samo svoje, ampak celo od sosedov in znancev, ki mi jih pripeljejo s prošnjō, da pazim nanje, da morejo iti na zabave in prireditve. Kar cel otroški vrtec imam kako nedeljo popoldne v hiši.“

Še nekaj ne smemo zamolčati. Kadar je izseljeniški duhovnik z zadregi, kda bo raznesel dobro časopisje po koloniji, kdo razna povabila, kdo bo pobral denarne prispevke za dober namen, ko se nihče ne loti rad zamudnega in sitnega opravila, se pa oglasi mama: „Pojdem pa jaz. Pri vsem svojem opravilu bom že še našla čas za to dobro delo.“

„Tu ne ostanem dolgo z otroci. Se preslabo vzgojē v koloniji med pokvarjeno mladino in pa nimam jim dati dela, da se nanj privadijo. Nočem, da bodo vsi celo življenje knapi ter rili po zemlji kakor črvi. Na kmete pojdemo domov in naj se tam navadijo na kmetško delo. Bodo ostali vsaj zdravi in poštēni.“

Prava plemkinja si, mama, po mišljenju in življenju. Kraljica v svoji družini. Vzгляд, ki naj ga omenjajo govorniki ob materinskih dneh. Bolj se vredna plemiškega imena kakor prava baronica, ki se sprehaja in gosti v krasnem gradu, ometa v svilo in žamet, blesteč se od zlata in dragih kamenov, živeč ali od dedščine prednikov, očetov in dedov, ali pa od akcij kapitala, ki se jih drže trdi, če ne krvavi delavski žulji.

Pravijo: knap nima vere. Kdo si upa vzdržavati to trditve. Poglejte **Antona Korena**. Številne krize že nosi na hrbtu. Kot delavec je prehodil že Slovenijo, Hrvatsko in Srbijo, je bil zaposlen na Ogerskem, v Avstriji, je videl Belgijo in dela zadnji čas v Franciji, pa le ni izgubil vere.

Nasprotno: čim več ima skušnje, čim več sveta je videl, tem bolj zaupa na Boga in tem bolj se ga oklepa. Redno obiskuje nedeljsko in prazniško božjo službo. Ne sramuje se niti opraviti velikonočne dolžnosti. Še več — čudili se boste — z družino moliji redno vsak večer rožni venec, kakor se je bil navadil tega oče v rodni hiši v domovini. — Omožil je hčer. Zenin se je nekoliko pomišljad ozir takojšnje cerkvene poroke, pa je bil hitro postavljen pred odločitev: ali takoj tudi cerkvena poroka, kakor se spodobi kristjanu, ali pa odstopi. Ta bi bila še lepa, da bi moja hči živela „na koruzi“, in bi jo potem ti lepega dne pustil na cedilu in jo pobral po svetu, kar danes ni nenavadna prikazen med sedanjim lahkomišljenim svetom.

Pa ga radi tega smešijo in zaničujejo? Si ne upajo, ker imajo pred njim prevelik rešpekt. Naj si le kdo dovoli kako tostvarno neumesto opombo! Prvikrat in zadnjikrat je to storil.

V rudniku je preddelavec, cenjen in spoštovan in priljubljen pri tovariših. Delavci se pehajo, da pridejo v njegovo kopanjo, ker tu vedno dobro zaslužijo. Govoriti nesramno ali udrihati čez vero med delom ali pri odmoru ne

pusti. Ako kdo ni se tem zadovoljem, lahko gre. Namestniki že čakajo.

Zelo ljubi knjige. Bogata je delavska knjižnica, pa ga ni menda dela, ki ga še ne bi bil prebral. In to poleg časopisov, ki jih ima tudi par naročenih na svoje ime.

Kaj čuda, da so ga izvolili za predsednika krščanskega delavskega podpornega društva. Boljšesag bi ne bili mogli dobiti. Je predsednik na svojem mestu. Častna služba da sicer veliko dela, zahteva mnogo žrtev, tudi denarnih, in veliko potrpežljivosti. Pa se vsega tega ne ustraši. Gre za dobrobit društva in stanovskih tovarišev. Parkrat so se že pojavili razdori v društvu, odkar je on predsednik, ki so ogrožali društven obstoj, pa se mu je posrečilo premostiti težave, pogovoriti razburjene duhove in zopet vpeljati med člane edinost in slogu. Kdo ve, ali bo našlo društvo moža, kakor je on, kadar njega ne bo več!

Pravi boljar, kaj ne! Rojen voditelj, vladar družine, društva in delavstva sploh v tej okolici, z odličnimi krepostmi, ki bi jih človek ne prisodil preprostemu delavcu. Bog ga živi, našega Antona!

Naslikali smo te delavske plemiče ter jih postavili v družbo, pod vodstvo in zaščito nadangela Rafaela, kamor spadajo po svez pravici, da ohranimo njihov spomin, da jih malce nagradimo za njihovo plemenito mišljenje in življenje, za njihov trud, njihovo odpoved in dobroto, da jih počastimo, nje, ki sta nanje delavski stan in naš narod lahko ponosni in pa de se ta plemeniti rod ohrani, se razmnoži in razširi.....

PISMO HOLANDKE IZ SLOVENIJE.

Slovenci — prijatelji moji tam v daljini Holandiji! Iz vaše prekrasne domovine, kjer sem v dobi svojega kratkega bivanja doživela toliko lepega, vas iskreno pozdravljam! Da, prelepa je vaša dežela, dober je vaš rod. Na me napravlja oboje mogočen utis. En mesec približno sem tu in skušam upoznati vašo dušo in se uživati v vašo mentaliteto, ki je pač dokaj različna od naše severne narave. Nekoč se hočem vrniti v Holandijo, kjer bom mogla potem vaša srca bolje upoznati, vaše potrebe in vaše čutenje bolje umeti. Usodo izseljenca razumeti more le on, ki jo je sam okusil. Prijatelji moji — in to ste mi v resnici! vaša prijateljica hočem tudi postati! Zato sem odšla v vašo domovino, da proučim vaše razmere in da bom mogla pozneje deliti z vami veselje in žalost. Matere, ne zabite, da biva sedaj na vaših domačih tleh tuja Holandka, ki se uči vašega težkega jezika, da vas bo mogla pozneje razumeti in vam pomagati v svoji lastni domovini, ki je sedaj tudi vaša domovina. V polni meri sem razumela vaše optrebe, če tudi živite v lepi-deželi — v moji Holandiji, potrebe, ki vam jih more nuditi le prava domovina.

S tem sem se vam nekako predstavila, če tudi me nekateri že poznate in vam je znan moj namen. Hočem vam sedaj kratko opisati prve utise, ki sem jih dobila v vaši lepi deželi. Za danes bolj kratko; tekom 7 mesecev ki jih nameravam preživeti v vaši domovini, se bom že še oglasila. Sicer pa se bomo o vsem ustno porazgovorili potem, ko se vrnem.

3. avgusta sem odpotovala iz Holandije, v Salzburgu sem se pridružila našim jugoslovanskim otrokom, ki so odhajali na počitnice v domovino. Do Bleda smo potovali skupno. In ta lepota Bleda — vse moje smeje sanje prekaša! Bog moj, če je že Slovenija tako lepa, kako more biti še le v nebesih!

Ti visoki bregovi, silni orjaki, mogočne črte poljan in vse to v čudovito krasnih barvah.....! Kot bele golobice se mi zde te cerkvice vaše po gričkih in holmih s stolpiči, ki kažejo navzgor.....! Da, veste, kaj mi tu v Sloveniji najbolj dopade? Neštete cerkve, večinoma ubožne, a lične. In kako prijetno se da v teh svetiščih moliti: betlehemska priprostost

in ljubezen je v njih. V Ljubljani hodim v frančiškansko cerkev; tu vidim veliko ljudi z dežele, kako prihajajo dnevno k sv. maši in k sv. obhajilu; tu se najbolje spoznava verna Slovenija.

Prepričana sem, da ste tu tudi mnogi izmed vas že molili — sem dobro uganila?

In vaše prekrasno petje, ganljiva godba. Nekaj posebnega je slovenska glasba, polna čustev, človeka kar prevzame, vse kaj drugega ko naša. O, in vsega tega morate vi tam pri nas pogrešati.

Kakšna prijateljstva, kolike dobrote najdem tukaj! Vsak dan sem bolj navdušena za narod vaš! Sedaj je tu „kraljev teden“, kakor vam je znano; prihodnjič vam bom o vsem tem natančno pisala, kakor tudi o romantičnem Vintgarju, o vaši največji božji poti Marija Brezje, o Bohinju itd., kar vse sem že videla.

Pređa nekaj dnevi sem bila na Izseljeniškem uradu v Ljubljani. Izseljeniški komisar g. Fink mi je naročil, da vas vse prav iskreno pozdravlja.

Prijatelji moji! Imejte se prav dobro tam v moji Holandiji, ostanite vedno zvesti nauku in tradiciji svojega dobrega roda: služite Bogu z vsem srcem, z vso svojo dušo! Potem bo tudi vaše življenje kljub skrbi in težavam srečno! Bodite junaki v boju, in močni v trpljenju! Enkrat bo tudi vam zasijalo solnce sreče, ki ne bo nikdar, nikdar več zašlo. Bog živi mojo Holandijo in vse moje slovenske prijatelje v njej!

Gerra v. d. Boogaard.

NAŠI OTROCI V DOMOVINI.

Ze lani se je nekaj govorilo o izletu otrok v Slovenijo. Takratni načrt je bil zasnovan precej velikopotezno in zato docela ni mogel uspeti; računali smo namreč, da pošljemo domov več sto otrok. Vendar smo z letošnjim izletom prav zadovoljni, zadovoljni so bili predvsem otroci in njihovi stariši.

Kako pa je bilo pravzaprav?

Otroci so sicer že sami povedali, da je bilo tako lepo, da se še povedati ne da. No, ker se povedati ne da, bomo pa napisali.

V patronatu v Heerlenu smo se zbrali 3. avgusta. V očeh skrbnih mater se je pokazala solza, vsaka mi je naročevala: pazite na mojega! „Seveda bom!“ Otroci pa veseli, niti eden ni jokal.

Opoldne je bilo treba odpotovati, avtobusa sta že čakala. Ali naše Silvije in malega Pepčeka ni bilo od nikoder. Kaj storiti? Čakati ni mogoče — odpeljemo se brez njiju.

Kaj hitro smo bili preko meje v Nemčiji, do Eschweilerja z avtobusi, potem pa z vlakom. Ali naša dva zaspanca sta nas kmalu dohitela s „taksijem“ in tako smo polnoštevno nadaljevali pot v najboljšem razpoloženju.

V Kölnu se je naša majhna četa 42 junakov in junakin pridružila glavni armadi, bilo nas je nekaj nad 200. Pozno v noč je že bilo, ko je vlak potegnil s kölnskega kolodvora proti jugu. Nekaj časa so še žvrgoleli naši mali, ali kmalu jih je premagal spanec — v veliko veselje nas spremljevalcev, da so se nam malo ušesa odpočila. Pri urejevanju ležišč so bili otroci kaj iznajdljivi: na tla so postavili kovčke, na nje položili odeje, punkleček pod zglavje in že so sladko zaspali, drugi zopet so zlezli na police, kamor se deva prtljaga; seveda oni, ki v spanju razgrajajo niso smeli v prvo nadstropje, ker bi sicer po noči popadali na spodaj ležeče. Vsekakor zanimivo je bilo pogledati ponoči te „kasarne“.

Jutranje solnce nas je prebudilo in že smo bili kmalu v Münchenu. Seveda so nas železničarji tam prav pošteno razjezili, ker smo morali naše kovčke prenašati v druge voze. No sedaj smo jim že odpustili to njihovo nagajivost.

V Salzburgu smo obedovali na kolodvoru. Tu se nam je pridružila majhna družba naših rojakov — seveda velikih — ki so istotako potovali v domovino. Zopet je zdrvel naš

črn-železen konj in nas potegnil preko Visokih Taurov. Proti večeru smo se bližali domovini..... Razdelili smo si jugoslovanske zastavce, s katerimi bomo pozdravili domačo zemljo. Nestrupnega pričakovanja ni hotelo biti konec. Sedaj se skrijemo pod zemljo — predor — in ko zagledamo spet beli dan — že smo doma! Veselo vzklikanje in petje ne poneha, dokler se vlak ne ustavi na Jesenicah.

Tu nas pozdravijo zastopniki raznih oblasi in društev, kakor zastopnik kr. banske uprave g. Fink, zastopnik Družbe sv. Rafaela domači g. župnik, slovenski izseljeniški duhovnik iz Francije g. Kastelic i. dr. Prav posebno smo še bili veseli pozdrava šolske dece iz Jesenic, ki je prihitela k našemu vlaku.

In potem — na Bled! Zmučeni sicer od dolge vožnje, nismo imeli časa misliti na počitek. Premogočen utis je napravil na nas krasen Bled, ki ga je obsevalo zlato večerno solnce. Od vseh strani smo si hoteli ogledati ta biser naše domovine. Še le pozno zvečer smo se dali prepričati, da smo tudi počitka potrebni. V senu — v tako prijetno dišečem senu — smo zravnali svoje trudne kosti in sladko zaspali. Sanjali smo: lepa si Holandija, a še lepša je naša Slovenija.....

Drugo jutro pa v čolne, na jezero k sv. maši. Oba naša duhovnika g. Tensundern iz Nemčije in naš g. Oberžan iz Holandije sta obenem služila sv. mašo, otroci pa so prepevali v slovenskem in nemškem jeziku.

Prehitro je minul čas, treba je bilo odriniti proti Ljubljani.

Na kolodvoru nas je čakal zopet lep sprejem, razni zastopniki so na sprišli pozdravit. Blage ljubljanske gospe so nam pa postregle s klobasami, kruhom in malinovcem, katerim dobrotam se pač naši lačni želodci niso preveč ustavljali. Še danes smo jim hvaležni in jim kličemo — če jih doseže naša beseda —: Bog povrni!

Zvečer pa je imelo vodstvo precej dela, predno je razposlalo vso to mladež, ki ga je nekaj tudi že začelo točiti bridke solze domotožja, na vse strani. Če tudi so bili spremljevalci zelo pazljivi, ni bilo vendar nič čudnega, če se je eden otrok peljal eno postajo predaleč, druga 2 pa sta izstopila 3 postaje prehitro: otročki so pač pozabili kam morajo potovati, vodstvo pa tudi vseh 200 imen ni moglo imeti vedno v glavi; ali neljube pomote, ki jih spremljalo seveda pretakanje solz, so bile najlepše urejene, in deca takoj odposlana na prava mesta. Kakšna mala komedija seveda pač mora biti, drugače bi bilo predolgočasno. —

Tako smo prišli domov. No, kako je bilo doma, o tem so vam otroci že sami povedali. Lepo je pač bilo! Tako lepo, da so vsi otroci ko smo se zbirali za povratek, govorili: Skoda, da ne ostanemo še dalje tu!

O natančnem odhodu vlaka nazaj so bili vsi otroci pravočasno obveščeni. Kljub temu se je zgodilo, da naša Ciska ni prišla pravočasno. No, če bi bila zaostala v Holandiji, ne bi bilo nič tako hudega, a sedaj tu v Jugoslaviji..... Kaj bo vendar rekla njena mamica, če se vrnemo brez pridne Ciske: In vendar ni bila niti Ciska niti vodstvo tega krivo; kriva je bila le pošta, ki Ciske najti ni mogla — pa o tem bom pozneje povedal.

Skoro vsi naši holandski in belgijski otroci so se zbrali par ur pred odhodom vlaka v Zidanem mostu na domu g. kaplana Oberžan. Precejšen koš krušk je kaj hitro našel prostora v 40 želodcih. V prav veselem razpoloženju smo se vrnili na vlak proti Ljubljani. Tam je bilo slovo zelo ganljivo. Velika množica ljudstva je prišla posloviti se od naših malčkov. Gospa dr. Brejčeva pa jim je prinesla še za pot veliko sladkih dobrot, ki smo jih potem v vlaku pravično razdelili.

S seboj smo peljali sedaj 6 otrok več, bili so otroci, ki imajo svoje stariše v Holandiji, sami so pa še bivali pri svojih sorodnikih, in so torej tokrat prvokrat prišli v Holandijo. Z nami sta potovali tudi dve mladi nevesti. Prav radi smo jih vzeli s seboj v varstvo, da tako osrečimo dva naša vrla fanta v Holandiji. Tudi eden naših rudarjev, ki je bil doma na dopustu, se je vračal v Holandijo. Imel bi

pa kmalu veliko smolo, da bi moral v Jesenicah zaostati. Pa mož je imel korajžo in srečo — in tako danes zopet vesel hodi na šiht.

Vožnja nazaj je bila približno takšna kakor tja: v najlepšem redu, brez najmanjše nesreče, le naše Ciske nismo imeli s seboj.

V soboto 5. septembra točno ob 11. uri so se zopet ustavili avtobusi v Heerlenu pred patronatom. Otroci v najboljšem razpoloženju, stariši so jih vsi veseli pričakovali. Kako veselo je bilo pač to svidenje po enem mesecu!

Le uboga Ciska najbrž joče tam v Jugoslaviji?! Toda, čujte! Tri ure pozneje se pripelje za nami tudi naša izgubljena Ciska. Svojim očem nismo mogli vedjeti. Je-li prišla z eroplanom, ali jo je prinesel sam nebeški angel? Sama naj vam pove, ko se ji je godilo: „V četrtek 3. sept. še nisem dobila nobenega obvestila, kedaj da potujemo nazaj. Zato sem se drugi dan kar tako odpeljala v Ljubljano poizvedovat. Ali moj Bog, tam se je mi je reklo, da ste vi že prejšnji večer se odpeljali. Kar v brzi vlak so me spravili in tako sem hitela, hitela za vami, ali dohiteti vas nisem mogla, če tudi je moj vlak bolj brzel kakor vaš. Dobri železničarji so me pustili zastoj potovati celo v 2. razredu.“ Tako sem prišla prav do Heerlena z vlakom le s 3 ure zamude. Sam angel varuh me je tako lepo spremljal. Zato sem se mu tudi prav lepo zahvalila, ko sem srečno dospela“. — Toda s tem ta zgodba o naši ubogi Ciski še ni končana. Drugi dan dobi namreč naš g. kaplan karto, ki jo je pisal Ciski radi odhoda v Holandijo, nazaj s pripombo, da Ciske pošta v Jugoslaviji ni mogla najti. Iskali so jo na 3 poštah, poizvedovalo je tudi sresko poglavarstvo v Šmarju, ali najti je niso mogli. Zakaj ne, še danes ne vem, če tudi je bil naslov čisto jasno napisan. Ker se je pa cela stvar tako lepo iztekla, smo mnenja, da se ne sme tako hitro pozabiti, in da bodo tudi drugi znali, kako ima angel varuh pridno Cisko rad, smo zapisali to v našega „Rafaela“. Tudi naš Rafael je angel, ki vodi ljudi po pravo poti.

Potovanje naše je torej prav lepo uspelo. Če pomislimo še to, da je bilo treba za vsakega otroko plačati le 13- gold. (in to za avtobus vožnjo, za vlak tja in nazaj, za hrano med potoma, za zdravnika, ki nas je spremljal, za potni list itd.) potem je bilo pač to potovanje tako po ceni, da bi se bil tudi marsikak odrasli rad poslužil take „karte“.

Prepričani smo torej, da govorimo iz srca vseh otrok in njihovih starišev, če se v njihovem imenu g. Deželiču, izseljeniškem izaslaniku iz Düsseldorfa, ki je organiziral in vodil to naše potovanje, pristrčno zahvalimo za njegovo res veliko tozadevno skrb!

Vam pa otroci: Nikdar ne zabite onih lepih dni, ki ste jih preživeli v domovini in na veselo svidenje za nekaj let!

HOLANDIJA.

Mgr. dr. H. Poels — 40 let duhovnik.

Holandski katoliški delavci ga imenujejo ponosno „onze doctor“ — (naš doktor). Pa saj ga ravno tako lahko imenujemo tudi mi Slovenci. Ni sicer našega rodu, ne zna našega jezika, a sam nam je izjavil na enem naših sestankov, da eden je jezik, ki ga pač razumemo vsi, jezik ljubezni. Njegovo pravo očetovsko srce, ki bije v ljubezni do bednega delavca, je odprto vsakomur. Še več! Sam nam je rekel pred par tedni v Lindenheuvelu: „Če potrebujejo naši domačini (Holandci) pomoči in jim radi pomagamo, kolikor je pač mogoče, še veliko bolj so potrebni naše ljubezni oni, ki so zapustili dom svoj in svoje drage ter si morajo na tujih tleh iskati kruha!“ Tako govori in čuti očetovsko srce. In kdo ne ve, koliko stotin in stotin jih je prišlo po njegovem posredovanju do kruha. Koliko revežem je pomagal s svojimi lastnimi sredstvi!

Dr. Poels, ki je učenjak svetovnega slovesa, saj je bil več let univerzitetni profesor v Washingtonu v Ameriki, ki bi lahko odločeval pri najvažnejših svetovnih vprašanjih

(saj se obračajo na njega najodličnejši možje iz raznih držav za svēt), ta veleum, ki je pa tako priprost, da ga še niso nikdar videli z njegovimi monsignorskimi častnimi znaki, je več kot polovico svojega duhovniškega življenja žrtvoval izključno le delavcu. Zato ga delavci tudi najraje imenujejo „naš doktor“.

Je pa ta naš doktor tudi občudovanja vreden. Dne 9. sept. je obhajal 40-letnico svojega duhovništva. Prišlo mu je častitat stotine in stotine najodličnejših osebnosti iz Holandije in drugih držav. Več sto pisem in brzojavk je prejel. Sv. Oče mu je podelil visoko odlikovanje, da ga je imenoval za svojega hišnega prelata. Tudi naš jugoslovanski kralj ga je za njegove zasluge za naše delavce v Holandiji odlikoval z redom sv. Save 3. razreda, katero odlikovanje mu je podelil naš jugosl. konsul g. Dupont. — Ali vse to doktorja ni ganilo. Ko je pa stopilo pred njega nekaj rudarjev z zmučenimi obrazi in žuljevimi rokami, jim je stisnil desnico kot bratom in — solze so mu stopile v oči. In našima slovenskima delegatoma je rekel: „O, vi pridni Slovenci!“

Dr. Poels je že 63 letnik, vendar čil in krepak, da mu je iskati para. „On je še mlad,“ je zapisal o njem ministrski predsednik Ruys de Beerenbrouck. — Mlad po duhu, mlad po svoji podjetnosti. Kdo od Slovencev ga ne pozna? Saj tako rad prihaja med nas.

K premnogim častitkam in voščilom pridaja tudi „Rafael“ svojo in svojih naročnikov željo, da naj ohrani ljubi Bog še dolgo našega doktorja!

Zasluženost odlikovanje naših holandskih prijateljev.

Kakor je naš list že svoječasnoročal, je Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander odlikoval tri holandske gospode za velike zasluge, ki jih imajo za naš narod. So to dr. Poels, dekan Nicolaije in pater Teotim. Dr. Poelsu je bilo izročeno odlikovanje o priliki 40 letnice njegovega mašništva, o čemur poročamo na drugem mestu.

G. dekan in „naš pater“ pa sta prejela odlikovanje 9. sept. zvečer v pisarni Kr. konsolata v Heerlenu; s primernim nagovorom jima je izročil častne znake g. Dupont, naš kr. konsul. G. dekan je prejel red sv. Šave 4. razreda, p. Teotim pa isti red 5. razreda.

Zasluge obeh odlikovancev za naš narod v Holandiji, so vsakemu Slovincu prav dobro znane. K zasluženemu odlikovanju tudi naš „Rafael“ iskreno častita!

Holandska gospodična v Jugoslaviji.

Nekateri naši rojaki že poznajo gdčno, ki se je udeležila dne 21. junija tl. našega romanja v Valkenburg. Je to Gerra van den Boogaard, ki se je namenila v svojem pornejše delovanju posvetiti predvsem nam Slovincem. Kakšno bo njeno delo, o tem bomo poročali enkrat pozneje. Da pa bo mogla uspešno vršiti svojo službo, je odpotovala v Slovenijo, kjer ostane 8 mesecev, da se nauči našega jezika in se privadi našim šegam.

Iz naše domovine, ki ji dopade, nam je poslala pismo, ki ga priobčujemo na drugem mestu.

Nove potne liste bo začelo izdajati naše Kr. Poslanstvo v Hagu po 1. oktobru. Vsi potni listi, ki bodo do 1. okt. tl. zgubili svojo veljavnost, se bodo zamenjali za nove. Stari potni listi, kojih veljavnost še ne poteče do 1. okt., obdrže svojo veljavnost in se zamenjajo še le, ko poteče rok njihove veljavnosti.

Vsi stari potni listi se naj pošiljajo preko našega konsulata v Heerlenu. Izročite jih lahko g. Kronovšek, ki jih bo potem oddal na konsulat, da ne bo tako treba vsakemu posebej hoditi v Heerlen.

Naš konsulat v Heerlenu. Še vedno se zgodi, da pošiljajo ljudje svoje dopise in prošnje na kr. konsulata v Rotterdam ali Amsterdam. Opozarjamo, da pridejo vsa pisma, ki jih pošljete na ta dva konsulata nazaj v Heerlen nu tukajšni naš konsulat, ker spada provinca Limburg pod ta konsulat. Ne delajte torej sebi in drugim nepotrebnih sitnosti.

Ravno tako se naj vse vloge in prošnje, ki jih pošljete v demovino na razne oblasti ali sodnijo, pošljejo preko našega konsulata v Heerlenu, ker sicer pride vsako pismo nazaj in s tem se vam odgovor le zavleče.

Tudi vaše dokumente, pogodbe, pooblastila itd. nima pravice potrditi nobeno društvo, temveč edino le konsulat. Ravnajte se po teh navodilih, da ne bo nepravilik!

Peš iz Jugoslavije in nazaj. Prišel je mož 30 let v naše uredništvo in prosil, da mu oskrbimo papirje. Pripovedoval nam je o svojih doživljajih in dovolil, da to tudi objavimo, nekako sledeče: Istrski Slovenec sem. V Jugoslaviji sem zaprosil za državljanstvo in ga tudi dobil. Moral sem pa k vojakom. Par dni sem še nekako zdržal v kašarni. Pa sem se naveličal in po noči pobegnil preko meje, tam prodal vojaško obleko in si kupil civilno. Bilo je to 22. maja tl. Potem sem jo mahnil peš preko Gradca, Dunaja v Prago, od tam v Berlin, preko cele Nemčije v Belgijo, kamor sem dospel 6. septembra; torej 3 mesece in pol sem potoval, dva šihata sem med potoma naredil pri nekem kmetu, sicer sem živel od beračenja. V Belgiji sem bil tri dni, dela ni bilo, in sedaj (10. sept.) sem tu ter prosim, da mi skrbite papirje, da zaprosim kje za delo ali pa mi svetujte, kaj naj storim.

Naš nasvet seveda je bil, naj se mož, ki je pustil doma ženo in deco, lepo vrne domov, se prostovoljno prijavi vojaški oblasti ter zadosti svoji dolžnosti, potem pa naj si oskrbi papirje; če ga bo pa še nemirna žilica vlekla v svet, naj bo vnaprej siguren, da dobi delo. Za sedaj pa ni govora, da bi mogel dobiti papirje, ker nima pri sebi nobenega dokazila kdo in odkod da je. Mož je obljubil, da se bo ravnal po nasvetu. — O, moj Bog, kako so ljudje vendar kratkovidni!

Tudi peš domov jo je mahnil neoženjen delavec, ki je bil več let v Holandiji, služil 5—6 gold. dnevno, izgubil pred enim mesecem po lastni krivdi delo, prodal zadnji mesec, da se je mogel preživeti, svojo obleko in sedaj brez centa odrajal peš proti domu.

Sliši se, da jih je istotako odišlo še več.

Ljudje božji, šparajte vendar malo! Mislite na bodočnost!

Odpuščenih je bilo zadnje čase nekaj naših delavcev. Kdor je bil odpuščen brez lastne krivde (n. pr. na „Hendriku“) se ga je po našem posredovanju takoj zopet spre-

jelo nazaj v delo. Onim, ki so pa sami krivi, ni mogoče pomagati. Zelebi bi samo to, da kadar pridete prosit za posredovanje, povetje resnico! Kdor misli, da bo z lažjo kaj opravil sam sebe vara.

Še nekaj! Ne hodite z enega rudnika na drugega! Zgodilo se je, da so državni rudniki rabili delavcev. Ker je bila plača trenutno malenkostno višja, so nekateri pustili svoje delo pri privatnih rudnikih in ošli na državne. Sedaj pa državni rudniki odpustajo delavce, seveda pridejo na vrsto najprej oni, ki so zadnji prišli.

Kdor je pri kruhu, bodi zadovoljen, in ostani pri delu, ki ga imaš! Sedaj niso časi, da bi si mogel človek veliko prebirati!

Šparajte malo, ker časi, ki so pred nami, ne bodo rožnati. Nihče ne ve, kaj mu prinese jutrnji dan!

Mislite na svoje družine! Dajte se zavarovati in tako najbolje naložite svoj denar — pri domačem zastopniku g. Kronovšek! Veliko število naših ljudi je že zavarovanih.

Društvo v Hoensbroeku je priredilo 2. avgusta lepo uspel družabni večer. Dramatičen odsek je nastopil z dvema šaloigrami „Čarodejna brivnica“ in „Dve teti“. G. Fr. Selič nas je spravil v dobro voljo s svojimi kupleti. Za zaključek je predsednik razdelil društvene znake.

Odslej se bodo vršili taki družabni večeri vsak drug mesec.

Blagoslovitev zastave v Spekholzerheide, se vrši v nedeljo 20. sept. ob 15. uri v farni cerkvi. Zbirališče ob 1/23. pop. v vrtu pred cerkvijo. V cerkvi govori g. Oberžan, blagoslovitev izvrši domači g. župnik. Boter zastave bo kr. Poslanik g. Straznicki, zastopan po sekretarju g. dr. Stojkoviču.

Po cerkveni slovesnosti je kratek obhod, nato se vrši proslava v vrtu poleg cerkve, v slučaju slabega vremena v dvorani.

Poročila sta se g. Jozef Hriberšek, predsednik društva sv. Barbare v Brunssum in gdč. Marija Ferme iz Zagorja ob Savi dne 1. avgusta v Brunssumu. Poročil ju je slovenski duhovnik. Obilo sreče!

Slovenske službe božje:

6. sept. v Eysden, Belgija; 13. sept. ob 1/29 v Gezellenhuis na Emmi; ob 11. v Lindenheuvel; 20. sept. ob 9. v Spekholzerheide; 11. v Eijgelshoven. Pop ob 3. blagoslov zastave v Spekholzerheide; 27. sept. ob 9. v Nieuw Einde; 11. v Brunssum; 4. okt. ob 9. v Eysden, Belgija; ob 11. v Winterslag, Belgija. Pop. ob 3. blagoslov zastave v Heerlerheide.

Pevski odsek društva sv. Barbare si je nabavil lepo zastavo, ki bo blagoslovljena dne 4. oktobra ob 3. pop. v cerkvi v Heerlerheide. Gostje se zbirajo ob 2. pop. v dvorani „Augustus“ na Bockstraat v Heerlerheide, odkoder je skupen odhod v cerkev. Po cerkveni slovesnosti se vrši prireditev v imenovanem lokalnu. Vsi pevski odseki iskreno povabljeni!

EYSDEN V BELGIJI.

Krasno uspela blagoslovitev nove zastave.

Seme, ki ga je zasejal č.g. pater Lederhas S.J., ko je pred leti obiskoval našo kolonijo in tudi osnoval naše prvo društvo sv. Barbare, je zrastle v mogočno drevo. Danes šteje društvo do 200 članov, ima jako dobro izvežban pevski in tamburaški odsek in veliko, lepo knjižnico.

Prelep dan je doživelo društvo dne 13. sept., ko je bila blagoslovljena naša nova zastava. V spremstvu godbe smo odkorakali v kapelico, ki ni mogla sprejeti niti polovice ljudstva. Blagoslovni obred je izvršil g. dekan iz Gencka vlč. g. Heeser, cerkveni govor je imel g. Oberžan, kumovala je zastavi ga. Olga Vukmirovič, soproga g. konsula iz Liege.

Po cerkveni slovesnosti se je razvil veličasten spredov po koloniji, v katerem je korakalo do 1000 naših rojakov; bila

so to bratska društva iz Holandije iz Heerlena, Eyselshoven, Brunssum, Hoensbroek, Lutterade, Spekholzerheide in Chevremont, dalje belgijska društva iz Winterslaga in Zwartberga, društvo „Jednost“ iz Seraing pri Liege, podporno društvo iz Eysdena in flamsko društvo presv. Srca Jezusovega iz Eysdena.

V krasno okinčani dvorani je sledila nato slavnostna akademija. Udeležili so se je prav odlični gostje, kakor dva jugosl. konsula g. V. Vukmirovič iz iLege in g. J. H. Dupont iz Heerlena s svojima soprogama dalje izseljeniški komisar g. Mirko Kranjc s soprogo, g. dekan iz Gencka domači g. župnik, oba gg. kaplana, g. župnik iz Lindenheuvel (Holand), zastopnik rudnika, p. Teotim iz Heerlena in dr.

G. Brečko, predsednik pripravljala nega odbora, je pozdravil navzoče, nakar so pozdravile zastavo in njeno botro tri deklace v slovenskem, flamskem in francoskem jeziku. Govorili so tudi še g. konsul, g. župnik Heeser, ki je končal v slovenskem jeziku svoj govor: „Ostanite Slovenci zvesti veri in Cerkvi!“ Govorila sta tudi p. Teotim in g. Oberžan. — Sledilo je zabijanje častnih žeblicev.

Med posameznimi točkami programa je igral tamburaški odsek ali pa so naši vrli pevci zaokrožili kako narodno.

Cela proslava je potekla zelo veličastno in je napravila na vse najlepši utis. Društvu sv. Barbare v Eysdenu pa samo častitamo k tako lepo uspelemu dnevu in mu želimo najboljšega uspeha tudi v bodoče!

DOPISI IN NEMČIJE.

Hamborn a. Rh. Naše društvo je praznovalo godovanje priljubljenega gos. Praesasa, rektorja Baken-a. Kakor lansko leto tako tudi letos je bila dvorana nabito polna. Naši člani društva sv. Barbare kakor tudi Bratovščina so pravi gojitelji cvetic, to je pokazalo kinčanje dvorane in miz, posebno krasno je bila okinčana miza za prečastito duhovščino in povabljene goste. Ko je dospel, je bil sprejet iz burnim „Zivijo“ klici naš duhovni vodja Baken. Posebno ga je presenetilo, ko je zadonela po radiju pozdravna pesem njemu k slovesnosti primerna, po kateri je sledila v srce segajoča častitka. Plošče in zvončnik nam je preskrbel lastnik društvenega doma gos. Bošman, kateri nam gre vedno zelo na roke. Slavnosti so se udeležili Vč. g. rektor Hulsman od sosedne fare, veliki prijatelj slovencev, in nas je pozdravil v kratkih in v srce segajočih besedah v slovenščini. Dalje nas je posetil predsednik Jugoslovanskih katoliških durštev gos. Lindič, ako ravno je bil povabljen še na več drugih krajev, se je odzval našemu povabilu. Predsednik Oprešnik je otvoril slavnost z kratkim pozdravom, potem so sledile lepe pesmi; to je dan Gospodov; kje dom je moj, in še več drugih; lepemu petju se je dalo iz dolgotrajnim ploskanjem priznanje. Sledile so potem razne deklamacije slednič se je vprizorila krasna smešna igra „Vsaka nogavica ima luknjo“, po kateri so predali g. godovniku različna darila. Končno je naš rojak predsednik „Zveze“ Lindič v daljšem govoru orisal uspehe in cilje delovanja naše zveze za rojake. Posebno je povdarjal, da je sveta dolžnost spoštovati naše voditelje, in da narod, kateri tega ne stori ne velja nič. Spominjal se je tudi pokojniga gospoda Wiljema Koesterja, ustanovitelja tukajšnjega društva, katero je naj, starejše v Nemčiji, vstanovljeno 1902 ter bo praznovalo prihodno leto

tridesetletnico; omenjeni Koester je bil prvi, ki je čutil potrebo organiziranja Slovencev na Nemškem, za kar mu moramo biti še danes hvaležni. Durštvo ima tudi pevski odsek, kateri obstoji že 6 let, šteje 32 dobrih aktivnih pevcev, veliko se jih je izselilo v Holandijo, Francijo in Belgijo, katere zelo pogrešamo. Odsek nastopi pod imenom „Zvon“ in deluje vedno pri vseh prireditvah. V prvi vrsti neguje naše slovenske pesmi, pa tudi katero nemško. Na koncu govora je nas predsednik Zveze še enkrat vabil, da naj se zvesto oklenemo naše lepe verske ter narodne organizacije in si na ta način skušamo blažiti naše težko stanje. Bog in Narod!

Kdo pozna Adama Krašovec, rojenega 31. 10 1881 v Vodichah, sina Jozefa in Marije roj. Moškotevc iz Vodice, občine Kalobje. Omenjeni je odšel iz Nemčije leta 1921 v Francijo v Commune Folschwiler, od koder se je leta 1923 odjavil na Ville de Lievin, kamor pa sploh ni prišel, kakor se nam od tam javlja. Sumi se, da se je med potom ponesrečil. Tukaj je zapustil ženo in otroke. Kdor bi mogoče omenjenega poznal ali sploh kaj vedel o njem, se prijazno prosi, da blagovli to sporočiti nemudoma na naslov: Zveza jugoslovanskih katoliških društev v Moers-Meerbeck, Nemčija.

Proslava desetletnice vladanja kralja Aleksandra.

Na prav lep način smo praznovali desetletnico. Nj. Veličanstva kralja Aleksandra. Ob 2. uri popoldan smo se zbrali k lepi cerkveni pobožnosti, katero je opravil duhovni vodja Pč. gos. Hegenkötter. Orisal nam je pomen slovesnosti, ljubezni do domovine in njenega milega vladarja kralja Aleksandra. Potem smo se zbrali v društveni dvorani k

svetni proslavi, katero je posetil. Gos. Generalni Konzul Brano Markovič, dalje gospod konzul Zivodinovič z vsem osebjem, tukajšni gos. Župnik Scheling, duhovni vodja gos. Hegenkötter i bogoslovec gos. Premrl, ki potuje po Nemčiji v svrhu študij. Krasne deklamacije so bile uvod k lepi proslavi. Glavni govor je imel gos. Vabič iz Hochheide, kateri nam je zelo zanimivo orisal domovino, njene lepote in milega vladarja Nj. Veličanstvo kralja Aleksandra. Nato nastopi pevski zbor „Zvon“ iz Hamburga s svojim i mnogimi i domoljubnimi pesmi. Nič manj ni zaostajal Orkester, kateriga voditelj je naš rojak Hriberšek. Nato so sledili govori gos. duhovniga vodja Hegenkötterja, gos. Župnika, gos. Generalnega konzula Brano Markoviča, nakar se je prečitala tudi Brzozavka Nj. Veličanstvu kralju Aleksandru. Bogoslovec gos. Premrl nam je z prav v srce segajočim besedami navajal, da se naj vedno in povsod zavedamo, da smo Sinovi in Hčere Matere slovenke, mile Slovenije, kjer nas pozdravljajo lepe vasice in bele cerkvice.

Obiskal je do dones tri naše naselbine v Dortmund-Eving, Gladbeck in dones v Meerbecku, pri zadnji pa še naleti na domoljubno proslavo, in da ponese najlepše vtise od izseljencev v domovino. oGs. Generalni Konzul sam je orisal viteške Sinove domovine in nas pozival k skupnemu delovanju in da je bil zelo ginjen, ko je slišal, da želi kolonija praznovati tako proslavo. Povabili smo tudi podpredsednika Jugoslovanskih podpornih društev gos. Doberška, kateri pa radi boleznj njegove žene ni mogel priti. Le eno njegovih društev je bilo zastopano „Bratska ljubezen“ Hochheide. Zvezni predsednik Lindič se je koncu z lepimi besedami zahvalil za obilni obisk, kakoršnega se v tem bednem stanju kolonije ni pričakovalo, posebno se je še zahvalil povabljenim gostom za njih obisk, in za lepe v srce segajoče besede in prosil gos. Konzula za nadaljno naklonjenost koloniji, na kar je g. Konzul odgovoril „Obečam“.

Bodi tukaj na tem mestu srčna hvala predsedniku društva sv. Barbare gos. Oprešniku, predsedniku „Zvona“ društvam Hochheide in vsem onim, koji so pripomogli k lepi proslavi. Naše geslo je in bo: vse za Boga, vero, kralja, dom in domovino!

NOVICE IZ FRANCIJE.

Metz.

Naši izseljenci iz Lorene so v nedeljo 16. avgusta slovesno proslavili desetletnico vladanja Njegovega Veličanstvo kralja Aleksandra. Proslava je bila združena z velikim sprejemom pri kraljevskim konzulu v Metz u gospodu Božoviču, ki je povabil po pozdravnih govorih vso veliko družbo 84 delegatov na izredno domačo in prijetno čajanko, ki bo ostala vsem gostom v prijetnem spominu. Za prijetno domačnost je posebno poskrbela na eni strani ljubeznjiva gospa konzulova, na drugi pa znani pevski zbor našega društva v Aumetzu, ki se je udeležil, slavnosti polnoštevilno pod vodstvom svojega predsednika Pišlarja in pevovodja Biščaka.

Z gospodom konzulom na čelu so se udeležili potem vsi ti delegati velikega kongresa bivših francoskih bojevnikov, kjer so bili izredno ljubeznjivo pozdravljeni. Posebno je presenetila Francoze njihova narodna Marseljeza, ki jo je zapel aumeški zbor na našem jeziku in za katero so se revanžirali z jugoslovansko himno, ki jo je takoj nato odigrala njihova godba.

Z zadovoljstvom moremo poročati, da se naša rudarska društva bolj in bolj uveljavljajo in vedno pogosteje nastopajo tudi pred izbrano francosko javnostjo in tako najpraktičneje delajo za francosko — jugoslovansko zbliznanje, prijateljstvo in bratstvo.

Aumetz.

Iz Aumetza to pot ne moremo poročati kakor dvojce zalostnih novic: da sta umrli Slovenki Jozefa Kokol iz Svete Elizabete pri Ptuj in Marija Aškerc iz Konjic. Mlada komaj 30 letna Kokoljeva je zapustila žalostnemu možu sedmero

nepreskrbljenih otrok. Iz domovine je prišla šele leta 1925. Aškerševa je prezivela nasprotno vse svoje življenje v izseljeništvu. Obema smo pripravili lep pogreb. Bog jima daj v večni domovini svoj mir in pokoj.

Tucquegnieux.

V zvezi v Aumeškim društvom priredi naše v nedeljo 13. septembra veliko ustanovno veselico, na katero vse rojake najvljudneje vabimo. Ob treh popoldne v veliki dvorani Hotel de la Gare.

Moutiers.

Z veseljem poročamo Rafaelu, da smo sestavili pripravljaven odbor za novo slovensko delavsko društvo, ki ima že prijavljenih 24 članov.

Odhod izseljeniškega misijonarja.

Tri leta je delal in trpel, sedaj se je poslovil naš blagi misijonar g. Anton Hafner. Prijetnosti in zabave ni iskal, kakor je ne išče noben misijonar; tudi ni bil deležen nobenih prijetnosti, pač pa je moral prestati veliko trpkosti in nehvaležnosti. Toda vse je storil rad, ker je bilo pač storjeno za Boga in v pričakovanju večnega plačila.

Dobremu gospodu se za njegov trud in težko delo, ki ga je vršil med nami, v imenu njegovih vernih, ki jih je pastiroval, najlepše zahvaljujemo. Hvaležni mu ostajajo tudi holandski izseljenci, ki jim je lani o sv. misijonu tako vzvisšeno razlagal božjo besedo.

S težkim srцем se poslavljajo od svojega dragega prijatelja in vnetega sodelavca vsi izseljeniški duhovniki.

Tudi naš „Rafael“ zgubi v osebi g. Hafnerja vnetega sotrudnika. Za vse, kar je g. misijonar storil za naš list, se mu uprava najprisrčnejše zahvaljuje.

Bog s Teboj, nadangel Rafael naj Te spremlja in pri molitvi ne zabi na nas uboge izseljence!

deljah — če gre iz navade. Opomini so mu bob ob steno.”

Sestra mu je očitala: „Matej, poglej, kakšen si! Materi

Novoga izseljeniškega duhovnika.

smo dobili v osebi g. Silvester Skebé-ja, ki je prišel na mesto g. Hafnerja v Merlebachu-Francijska. Č. gospoda poznamo iz domovine kot vnetega dušnega pastirja in mu želimo na novem polju obilo uspeha in božjega blagoslova!

DOPIS IZ FRANCIJE.

„Rafael“ nas je obiskal, novi list za jugoslovanske izseljence v Holandiji, Belgiji, Franciji in Nemčiji, čegar prva številka je izšla za julij, in smo ga z veseljem pozdravili. Kako je zanimiv, poučen in hkrati zabaven! To je res list za izseljence. Vidi se mu, da živi pod skrbnim uredništvom slovenskih izseljeniških duhovnikov, ki najbolj poznajo delavske razmere. Škoda, da izhaja le enkrat na mesec! Naj izpolni čimpreje v listu izražen namen, da se povzpne v tednik. Mu bomo zato hvaležni, ga radi brali in tudi podpirali. „Pariške Novine“, ki naj bi bile list jugoslovanskih izseljencev v Franciji in ki izhajajo v Parizu, niso pisane za delavca.

Težki časi, ki smo o njih že poročali, so malo popustili. Odpadel je praznik ob sobotah, tako, da sedaj delo počiva poleg nedelj in praznikov samo še ob ponedeljkih. Da bi le tako ostalo! Oziroma, da bi obveljalo, da bodo polagoma delali tudi ob ponedeljkih sedaj, ko je prepovedala francoska vlada uvoz premoga iz inozemstva. Občina v Merlebachu je dovolila nekaj podpore siromašnim delavskim družinam, domačim in tudi tujim, ki se ravna po številu brezdelnih dni in družinskih članov. Ni veliko, vendar pa bolje malo kakor nič.

Novo otvoreno restavracijo „Excelsior“ poleg kolodvora v Merlebachu je prevzela Slovenka, g. Berg, vdova po pred meseci umrlem gostilničarju Fr. Bergu. Obilo sreče pri podjetju, ki se bo imelo boriti s hudo konkurenco, ker je v neposredni bližini še šest gostiln in hotelov.

Pretekli dne je poslal g. ban Dravske banovine v Ljublja-

ni tukajšnji Jugoslovanski Katoliški Misiji zaboje knjig in sicer šolskih knjig za otroke slovenskih starišev, ki posećajo zasilne šole, ki v njih poučuje naš izseljeniški duhovnik: v Merlebachu, Stiringu in Jeane d'Arc. Tako se bodo otroci tem lažje naučili brati in pisati materinski jezik, ki jim bo posebno prav prišel v slučaju, ako in kadar se vrnejo v domovino. Hkrati pa tudi nekaj lepik knjig za tukajšnjo slovensko knjižnico, ki ima podružnici v Stiringu in Kreutzwalduu, in ki se jih ljudje čimdalje bolj poslužujejo. G. banu topla zahvala za pozornost in ljubeznivo skrb, ki nas je z njo obdaril, in s priporočilom še za bodoče. Radi zanimivosti bodi pripomnjeno, da so se vozile po železnici poslane knjige sem po potu Jesenice-Buchs-Bazel-Sarguemines celih 28 dni.

DELAVEC MATEJ TALBOT.

(Nadaljevanje).

„Kje sta imela danes šolo?“

Nekaj sta jecljala in se izgovarjala.

„Kaj sta naredila materi? Le brez ovinkov povejta!“

In oče jima je odmeril kosilo s palico. Sprejela sta ga kot nekaj samo ob sebi umevnega. Spočetka sta malo našobila usta — jokala pa nista, dasi udarci niso samo pobožali. — Nekaj trenutkov sta se kujala vsak v svojem kotu; a ko sta se čez dve minuti spogledala, nista mogla drugače, kot da sta se naglas zasmejala.

Mati je vzdihnila.

Oče ju je srepo pogledal, rekel pa ni besede.

II.

Pijanec.

Ko je spolnil Matej dvanajst let, je rekel: Z Bogom šola! Poslovil se je od gladkih šolskih klopi. Treba je pa bilo na trdo delo. Prvo službo je dobil v veletrgovini Burke, kjer so ga pošiljali in zaganjali zdaj sem, zdaj tja! bil je za tekača. V veletrgovini Burke so prodajali vino: polnili so steklenice, jih mašili in pečatili, pa jih tudi poznili po priznanim pregovorom, ki pravi, da priložnost stori tatu.

„Na, le potegni, Matej, boš laže tekal,“ tako je pomolil ta in oni dobrohotni delavec tudi mlademu kurirju. Matej si ni dal dvakrat reči. Potegnil je za svoja mlada leta kar krepko. Še preden je minulo leto, mu je pijača postala — potreba. Ko se je nekoč primajal docela pijan domov, ga je oče temeljito pretepel in ga vzel iz nevarne službe.

Vzel ga je od Burkeja in mu preskrbel drugo službo pri parniškem in pristaniškem uradu, kjer je bil za paznika čez nekatera skladišča. Tudi tu so Mateja porabili za tekača: zaganjali in pošiljali so ga zdaj sem, zdaj tja. Prišel je prav za prav iz dežja pod kap. Če so točili pri Burkeju vino, so tu točili žganje; če so mu pri Burkeju ponujali vino, so mu

tu postrezali z žganjem. Matej je tudi žgano pijačo za svoja mlada leta prav krepko vlekkel.

Očetu, ki ga je v dno srca bolelo sinovo početje, je bilo še posebno nerodno, da izvira nesrečno žganje baš iz zalog, ki je on postavljen čez nje za paznika. Poizkusil je vse, da bi sina iztrgal pogubi, ki se je vanjo čim dalje bolj pogrezal. Matej je čutil, kako je očetu nerodno in težko; sam nase je bil včasih nevoljen, da se je tako razvadil, pa kaj, ko ni mogel kar kar nič več prestajati brez pijače, ki — kakor je mislil — tako prijetno pogreje. 17 let star je vendarle pustil pristaniška skladišča in se vdinjal za pomožnega delavca pri stavbenem podjetju Pemberton.

Pembertonovi delavci gredo od dela in se pogovarjajo: „Novega tovariša smo dobili: Mateja Talbota.“

„Zvest delavec, priden delavec! Polir ga ima kar rad!“

„Bo pa že kakšna mevža, če ga ima polir rad!“

„Kaj? Mevža? Zvest delavec, priden delavec — in zvest pijanček, priden pijanček! Dokler se mu vrti kaj okroglega pod palcem, ne gremo domov! Vztraja, dokler ga ne postavijo na cesto.“

„Če sam nima okroglega, zna pa dobiti. Zvita glavica! Le poslušajte, kaj je bilo ono nedeljo! Smejali smo se, da je bilo kaj! Vesela družba — ves dan smo cehali. Pivo se je še posebej lepo penilo in neki goslar je vlekkel cigumigu po goslih. Denarnice so se praznile. No, Matej ni v zadregi. Goslarju vzame gosli, gre z njimi v sosedno krčmo, se spakuje in jih v norčiji proda. Nato se vrne in plačuje za pijačo. Mi pijemo, pojemo in pijemo; tudi goslač pije in poje. Ko pa vidi, da je ob gosli — pa v jok!“

„Ha, ha, ha, ha, ha, ha!“

„No, pa je bilo drugi dan Mateju hudo zastran tega. Povpraševal je po goslarju, da bi mu ob priliki povrnil. Naradil je vse to pač v norčiji in v pijači.“

(Se nadaljuje.)

Najboljša zavarovalnica za rudarje:

Nederlandsche Maatschappij v. Verzekering Hoofdkantoor Den Haag

Vplacila: 1.25 fl mesečno za slučaj nezgode
3.75 fl " " " bolezn

Zavarovanec prejema: v smrtnem slučaju: 250 fl.
pri stalni nesposobnosti: 1000 fl.
pri začasnih nesposobnosti: 6 fl tedensko itd.

Ker je zavarovalnica jako ugodna, se Jugoslovanom priporoča.

Jugoslovanski zastopniki zavarovalnice:
Davorin Brečko, Tumulus 3. a. EYSDEN / Belgija /
Ivan Koritnik, Kampstraat 37. LUTTERADE.
I. Mercnik, Schanserweg 20. NIEUWENHAGEN
I. Novak, Rietstraat. HOENSBROEK

Iscejo se novi zastopniki, javiti se je treba na naslov:

Jean Haemers, Tudderscheweg 36. SITTARD

Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!
DOBITE GA POVSOD
ZALOG

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec